

Од очувања радних места – нема ништа!

Пише: Бранислав Костић
уторак, 10 новембар 2009 18:55

На самом смо крају календарске године, а много тога што је на велика звона најављивано нити се реализује нити има изгледа да се оствари.

Један од проблема који нас све подједнако мучи је запошљавање и незапосленост. Политика која је заговарана и на чијим крилима је, то је недвосмислено јасно, однета победа, и конституисана целокупна пирамида власти у Србији јесте чињеница да ће се првенствено радити на „очувању радних места“. А од те политике и политичког циља једноставно – нема ништа!

И баш тај податак, о броју „очуваних“ радних места најчешће и једноставно недостаје. У мозаику и мноштву извештаја о томе како се реализује национални програм запошљавања, старегија запошљавања, како се дистрибуира новац за реализацију тзв. програма активних мера запошљавања и слично, говори се на сва звона и препуни су медији. А, с друге стране, иако из дана у дан све више радника остаје без посла то се саопштава онако узгред, готово би се рекло, у фуснотама, као нешто нормално и неважно. А баш то је круцијално питање, питање на којем се гради будућност земље, па и сам физички опстанак грађана.

Војводина је по много чему карактеристичан пример. Политика запошљавања, односно незапослености спроводи се тако што се првенствено „отварају нова радна места“, која се финансирају из буџета. То је, како се чини, стратешко полазиште покрајинске администрације која се здушно труди да јавност обавести колико је младих људи отворило сопствене фирме, колико послодаваца је запослило приправнике до годину дана, колико је незапослених неколико месеци привређивало у реализацији пројеката јавних радова...

Недвосмислено је јасно, постигнуто је доста тога, али се, очито је, није ни довољно ни систематски радило на очувању постојећих радних места. На питању и проблему који је био стратешки правац и који је – хтели то или не да прихватимо – определио бираче готово да се не обраћа пажња. Наравно, генерално посматрано нико паметан не би требало да има ништа против да се нова радна места отварају, па макар она била таква да странац дође на „зелено поље“, донесе високу технологију, а ми одрешимо кесу и

Од очувања радних места – нема ништа!

Пише: Бранислав Костић
уторак, 10 новембар 2009 18:55

дамо силне милионе да би радници радили, односно да би им се купило радно место. Али то не би ни смело ни требало да буде генерално опредељење. Постојећи капацитети и радна места нешто су што се, са и без обећања чува, а то раде и други суочени с економском кризом.

Коначно, ако никако другачије, потребно је бар реторички поставити питање стратезима политике запошљавања у Војводини, нарочито – да ли је јефтиније очувати радно место или, по сваку цену, отворати ново. Одговор знају и лаици. Међутим, укупно посматрано таква политика не одговара новокомпонованим тајкунима, газдама који реализацијом политике запошљавања (сем у самозапошљавању) једини интерес имају у добијању новаца од државе. Наравно, питање је да ли и они који у име народа дреше кесу бар „не олижу прсте“.

Дакле, сви грађани, и из онако истањених буђелара, финансирају „нове својинске власнике“ који реализацијом подоста програма добијају и буквално – бесплатну радну снагу. Добијају раднике, од којих се тек понеком осмехне срећа да задржи радно место, а које по правилу отпуштају чим им истекне апанажа коју добијају од државе за „пројекат“.

С друге стране самопохвале, када је реч о великом броју од неколико хиљада људи, пет или шест, може бити и више, који су отворили сопствене фирме, сваком мало проницљивијем грађанину делују сумњиво или бар недовољно убедљиво. Јер, знатан број, наравно не сви нови власници малих фирми, са два-три запослена, баш су они радници из неуспелих транзиционих прича који су својевремено проглашени „технолошким вишком“ и који су на овај или онај начин и оволико и онолико – добили отпремнине. Дакле, држава је двоструко платила, једном када се чистило у двориштима фирми, а други пут када су ти исти људи, сасвим оправдано, тражили излаз и дословце „кору хлеба“. Колико такве фирме опстају, показаће време, али је јасно да нешто није добро, да је несхватљиво да се није могло пронаћи целовитије и јефтиније решење. Радна места која су потезом гумице избрисана, а радници добили отказе и отпремнину, врло често су се могла рецимо – „репрограмирати“. Уз невелика улагања могла су се формирати, рецимо, мала предузећа, мале радне јединице које би кореспондирале са великим фирмама или неким другим. Овако, велике фирме су једноставно уништаване, зарад нечијег богаћења, радници постајали транзициони губитници, а онда им се „помагало“ да стану на сопствене ноге.

Свако ко се бавио бизнисом, у ма ком погледу, зна, као што знају и врапци на грани, да је неупоредиво једноставније наставити тамо где се стало, уз максимално ангажовање

Од очувања радних места – нема ништа!

Пише: Бранислав Костић
уторак, 10 новембар 2009 18:55

стручњака (што би требало да се ради у Националној служби за запошљавање), па и у покрајинско-републичкој администрацији која се и иначе бави овим питањем. Наша политика је била (а још је на делу) уништи па онда изигравај лицемера и „помози“. А посао ће „да држи воду док мајстори оду“, дакле док има новца који је из буџета преусмерен у „активне мере запошљавања“ и џепове нових власника, тајкуна и слично.

Када се зна чињеница да у Војводини има знатно више од 200.000 људи који узалудно траже посао, када се барата с податком да ће још десетак до двадесет процената њих изгубити посао до краја године (или га је већ изгубило само то још не знају), „активне мере запошљавања“ су, како ствари стоје, бачене паре и пресипање из шупљег у празно.

Јер, ако лаже коза...